

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 7P/203/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6214208378
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Cimerman
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2016:6214208378.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Veľký Krtíš sudcom JUDr. Slavomírom Cimermanom vo veci starostlivosti o maloletého Z. Š. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, dieťa Š. P., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, XXX XX X. M., právne zast. JUDr. Máriusom Vladovičom, advokátom z Advokátskej kancelárie, Nemocničná 16, Veľký Krtíš a F. I. rod. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom V.. O. XX, XXX XX X. M., zdržiavajúcej sa na adrese K. č. X, okres X. M., právne zast. JUDr. Jozefom Švarcom, advokátom z Advokátskej kancelárie, Horná 41, Banská Bystrica, za účasti Úradu práce sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši ako kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa o návrhu otca dieťaťa na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti a o uloženie povinnosti návratu dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu, takto

rozhodol:

Súd návrh otca dieťaťa v tej časti, ktorou sa domáhal zverenia mal. Z. Š. P. nar. XX.XX.XXXX do jeho osobnej starostlivosti, určenia vyživovacej povinnosti matky dieťaťa a úpravy styku matky s dieťaťom z a m i e t a.

Súd návrhu v tej časti, ktorou sa otec dieťaťa domáhal nariadenia návratu mal. Z. Š. P. nar. XX.XX.XXXX do krajiny obvyklého pobytu sa vyhovuje a ukladá sa návrat dieťaťa mal. Z. Š. P. nar. XX.XX.XXXX do krajiny jeho obvyklého pobytu - Slovenskej republiky.

odôvodnenie:

1. Otec dieťaťa právne zastúpený JUDr. Máriusom Vladovičom doručil dňa 07.11.2014 tunajšiemu súdu návrh na zverenie mal.Z. Š. P., nar. XX.XX.XXXX do jeho osobnej starostlivosti, určenia vyživovacej povinnosti matky dieťaťa a úpravy styku matky s dieťaťom .

2. Otec dieťaťa svoj návrh dňa 17.02.2016 rozšíril o uloženie povinnosti návratu mal.Z. Š. P., nar. XX.XX.XXXX do krajiny jeho obvyklého pobytu - Slovenskej republiky.

3. Na pojednávaní dňa 13.10.2016 súd uznesením pripustil zmenu návrhu v intenciách jeho rozšírenia v podaní zo dňa 17.02.2016.

4. Návrh zo dňa 07.11.2014 odôvodnil tým, že na základe rozhodnutia Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 8P/220/2005 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a on bol zaviazaný prispievať na dieťa mesačným výživným 30,- Eur. Nad rámec určeného výživného dieťaťu poskytol kreditnú kartu na ktorú mu mesačne ukladá 150,- Eur pre účely ich využitia na vlastnú potrebu dieťaťa. Matka dieťaťa spolu s ďalšími dvoma maloletými deťmi, ktoré pochádzajú z iného jej vzťahu býva v Rakúsku. V septembri 2014 bez jeho vedomia sa odsťahovala do Rakúska, kde maloletý navštevuje základnú školu. Má za to, že toto odsťahovanie sa maloletého mimo územia Slovenskej republiky neprospieva jeho zdravému vývoju a vývinu. Matka dieťaťa tento krok učinila bez jeho súhlasu. Podľa mu dostupných informácií týždenne cestuje z Rakúska na Slovensko, čo ohrozuje život maloletých detí. O tom v akých podmienkach býva s

nimi v Rakúsku nemá vedomosť, rovnako nemá vedomosť o spôsobe zabezpečovania si vlastnej obživy. On býva v rodinnom dome na ul. U. vo X. M., kde má vytvorené všetky podmienky pre zabezpečenie osobnej starostlivosti o dieťa.

5. Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš z 22.09.2016 v sp. zn. 9P/10/2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.10.2014 bol upravený jeho styk s maloletým dieťaťom. Matka dieťaťa bráni v ich stretávaní a rozsudok nerešpektuje. Preto súdu navrhol, aby zmenil výchovné prostredie maloletého a tohto zveril do jeho osobnej starostlivosti. Matku dieťaťa, aby zaviazal prispievať na maloletého mesačným výživným 0 Eur a zároveň upravil jej styk s dieťaťom na každý druhý víkend od soboty 09.00 h do nedele 13.00 h, každé letné prázdniny od 16.07. do 31.07. a od 16.08 do 31.08., každé vianočné sviatky od 26.12. do 01.01. s tým, že maloletého prevezme pred bytom otca a na tomto mieste mu aj dieťa odovzdá.

6. Návrh zo dňa 17.02.2016, ktorým sa domáhal nariadenia návratu maloletého do krajiny obvyklého pobytu - Slovenská republika odôvodnil tým, že dieťa bez jeho súhlasu na základe žiadosti z 02.09.2014 doručenej Základnej škole Komenského 4, Veľký Krtíš, ktorú maloletý navštevoval, premiestnila ho do Rakúska, kde pokračuje v školskej dochádzke. Toto učinila všetko bez jeho súhlasu. Týmto porušila ustanovenie § 35 Zákona o rodine, podľa ktorého sa pre takýto úkon vyžaduje súhlas aj druhého rodiča.

7. Otec dieťaťa na pojednávaniach ďalej uviedol, že sa po dobu 37 mesiacov po sebe nemal možnosť stretnúť so synom, nakoľko mu matka dieťaťa v tom bráni. Vždy pred termínom stretnutia upraveného rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš z 22.09.2014 č. k. 9P/10/2014-146 mu v nočných hodinách alebo presne po pol noci napíše správu, v ktorej dôvodí, prečo nemôže syna priniesť na stretnutie. Často krátko týmto dôvodom sú lekárske správy, ktoré vystavuje MUDr. Kováčová a s ktorými sa mal možnosť až zo spisu oboznámiť. On má k synovi vytvorený dobrý vzťah a domnieva sa, že je v záujme aj syna, aby sa mohol s ním stretávať. Keďže vedenie života matkou dieťaťa nezaručuje zabezpečenie dostatočnej výchovy o dieťa, domáha sa, aby bol maloletý zverený do jeho osobnej starostlivosti. Vyživovaciu povinnosť si na Z. riadne plní, okrem toho mu nad rámec určeného výživného mesačne prispieva teraz sumou 300,- Eur na účet, ktorý synovi pre tento účel zriadil.

8. Právny zástupca otca dieťaťa v záverečnej reči na pojednávaní dňa 13.10.2016 uviedol, že otec dieťaťa nedal súhlas na výkon školskej dochádzky mal. Z. Š. P. v Rakúskej republike. Matka dieťaťa okrem toho si neplní povinnosti spočívajúce v oznamovaní zdravotného stavu maloletého, dosahovaných školských výsledkov a podobne. Neplnenie tejto povinnosti a hlavne bránenie v stretávaní má príčinu v odsťahovaní sa matky s dieťaťom do Rakúskej republiky. Žiadal, aby súd návrhu otca dieťaťa v plnom rozsahu vyhovel.

9. Matka dieťaťa právne zastúpená JUDr. Jozefom Švarcom počas celého konania dôvodila, prečo nemožno návrhu otca dieťaťa vyhovieť. Je pravdou, že súd rozsudkom v konaní 9P/10/2014 upravil styk otca s dieťaťom. V inom konaní vedenom Okresným súdom Veľký Krtíš pod sp. zn. 8P/220/2005 schválil dohodu rodičov na základe ktorej bol mal. Z. Š. P., nar. XX.XX.XXXX zverený do jej osobnej starostlivosti a otec dieťaťa bol zaviazaný prispievať na neho mesačným výživným 26,55 Eur (800 Sk). Pokiaľ otec dieťaťa tvrdí, že je to ona, ktorá bráni jeho stretávanie sa s maloletým, nezakladá sa toto tvrdenie na pravde. Maloletý nemá záujem stretávať sa so svojim otcom. Pred blížiacim sa termínom stretnutia trpí rôznymi úzkostlivými stavmi a rozpoložením v dôsledku ktorých je povinná navštevovať detského psychológa. Dieťa sa nechce stretávať so svojim otcom, nakoľko sa ho bojí. Z. sa rozplače a vyjadrí sa, že nechce ísť k otcovi, preto k ich stretnutiu nedôjde. Dvojičky, ktorá má z iného vzťahu s V. nemajú problém stretávať sa so svojim otcom. Ani ona nemá problém s V. komunikovať. S navrhovateľom tohto konania Š. P. tento problém má. Ich vzťahy sú značne narušené. Nekomunikujú, vzájomne sa osočujú a podávajú na seba trestné oznámenia. V záujme maloletého preto nesúhlasí, aby sa syn s otcom mohol stretávať. To bol dôvod aj pre podanie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia počas konania, ktorým sa domáhala určenia úplného zákazu styku otca s maloletým Z.. Je pravdou, že súd tomuto návrhu nevyhovel. Pokiaľ sa týka rozšírenia návrhu, ani s týmto nemožno súhlasiť. Keďže sa rozhodla nájsť si zamestnanie v zahraničí a deti boli zverené do jej osobnej starostlivosti, požiadala príslušné základné školy o vyradenie z evidencie navštevovania základnej školskej dochádzky na území Slovenskej republiky a deti zapísala do jej pokračovania v Rakúskej republike. V súčasnosti všetky tri deti navštevujú základnú školskú dochádzku v mieste, kde v cudzine býva a pracuje.

10. V záverečnej reči na pojednávaní dňa 13.10.2016 jej právny zástupca uviedol, že sa pridrižiava všetkých svojich vyjadrení a obrany, ktorú produkovali počas celého konania. Má za to, že vykonaným dokazovaním, najmä dvoma nosnými dôkazmi a to výsluchom mal. Z. Š. P. na pojednávaní dňa 30.04.2015 a znaleckým posudkom PhDr. Martiny Bečkovej č. 12/2015 bolo nesporne preukázané, že nie je dôvod meniť rozhodnutie tunajšieho súdu o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti a o úprave styku s dieťaťom. Domáhal sa, aby súd návrh tak v časti jeho základného podania, ktorým sa otec dieťaťa domáhal zverenia maloletého do osobnej starostlivosti a potom aj v časti zmeny návrhu jeho rozšírením zamietol, keďže pre iné rozhodnutie nie sú dané materiálne a zákonné dôvody, aby súd mohol návrhu otca dieťaťa vyhovieť.

11. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa navrhol ponechať doterajšiu právnu úpravu zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti matke a v časti rozšírenia návrhu má za to, že príslušným súdom na konanie o nariadenie návratu maloletého do krajiny pôvodu je súd Rakúskej republiky, t.j. štátu kde bolo dieťa premiestnené. V takomto konaní súd rieši či nariadi alebo nenariadi návrat dieťaťa, preskúma tiež či dieťa bolo premiestnené neoprávnene. Pokiaľ sa týka dôvodnosti podaného návrhu v tej časti, ktorou sa otec domáhal zverenia maloletého do jeho osobnej starostlivosti tu odkázala na závery znaleckého skúmania a tiež stanovisko psychologičky ÚPSVaR vo Veľkom Krtíši Mgr. Makanovej. Za tejto situácie, keď maloletý je viazaný na svoju matku by zmena výchovného prostredia mala negatívny dopad na jeho psychiku. Aj keď na strane otca dieťaťa je preukázaný úprimný záujem starať sa o maloletého a má vytvorené všetky podmienky a predpoklady pre zabezpečenie osobnej starostlivosti nemožno tieto podmienky nadradiť na tými na ktoré poukázala znalkyňa vo svojom posudku, pretože by došlo k náhlemu vyňatiu dieťaťa z doterajšieho výchovného prostredia a zmene jeho umiestnenia, čo by zle znášalo.

12. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, mal. Z. Š. P., svedkyne Z. I., svedka C. V., znalkyne PhDr. Martiny Bečkovej, svedkyne C.. R. N., svedka G. B. a oboznámil sa so znaleckým posudkom č. 12/2015 PhDr. Martiny Bečkovej z 29.07.2015, so správou z konzultácií s rodičmi dieťaťa v rámci terapie vydanou ÚPSVaR Veľký Krtíš psychologom Mgr. Annou Makanovou dňa 29.03.2016, listinami predkladanými rodičmi dieťaťa, správou Pedagogickej vysokej školy Dolné Rakúsko, - Základnej školy pre prax pedagógov z 10.04.2015, správou Rakúskeho súdu - Bezirksgericht Wiener Neustadt, 2700 Wr. Neustadt, Mária- Theresien-Ring 3b z 29.01.2015, čestným prehlásením U. V., bytom Z. XXX (č. 150), LV XXXX k.ú. X. M. z Okresného úradu, katastrálneho odboru Veľký Krtíš, správou prešetrovania pomerov u otca maloletého z 24.04.2015, správou Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš z 15.03.2016 lekáorskými správami o zdravotnom stave maloletého a pripojenými spismi Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 7P/105/2014, 8P/220/2005 a 9P/10/2014.

13. Mal. Z. Š. P. na pojednávaní dňa 30.04.2015 bol vypočutý so súhlasom sociálneho kurátora ÚPSVaR vo Veľkom Krtíši, ktorý bol daný písomne vopred dňa 09.04.2015. Uviedol, že je žiakom 3. ročníka základnej školy v Rakúsku. Jeho trvalým bydliskom je X. M., ul. V.. O. XX. Spolu s mamou a dvoma súrodencami sa počas školského týždňa zdržiavajú v Rakúsku, kde oni navštevujú školu. Na víkendy chodievajú na Slovensko a to spravidla do K. ku starým rodičom. Mama mu povedala, že sa nevie s otcom dohodnúť a, že sa hádajú. Nechce byť s otcom, pretože je na neho zlý. Zvykne na neho kričať, napr. mu povedal, že je neschopný, keďže nevie jazdiť na motokáre. V čase, keď všetci bývali v rodinnom dome na ul. U. vo X. M., tak im tam bolo dobre. Odvtedy ako mama s otcom spolu nebývajú sa aj jeho vzťah k otcovi zmenil. Otca už nemá rád. Na školu v Rakúsku si zvykol. Našiel si nových kamarátov a zdokonalil sa v nemeckom jazyku. So svojim otcom nie je v žiadnom kontakte, pretože nemá záujem sa s ním kontaktovať. Otec o kontakt s ním záujem má. Otca sa bojí. Odvtedy ako je v Rakúsku, mu ocino dal aj bankomatovú kartu. Z tejto karty robí výbery mamina. V Rakúsku sa cíti lepšie ako na Slovensku. Mamina, keď je v práci tak so súrodencami čakajú na jej príchod. Súrodenci zvyknú chodiť ku svojmu otcovi. On je však vždy len s maminou. Nechce, aby bol zverený do osobnej starostlivosti svojho otca.

14. Svedkyňa Z. I. na pojednávaní dňa 30.04.2015 uviedla, že je sestrou matky dieťaťa. Mal. Z. Š. je jej synovec. S jeho otcom Š.Z. P. nemá vytvorený dobrý vzťah a spolu nekomunikujú. Odvtedy ako sestra žije s tromi deťmi v Rakúsku majú zaužívaný taký systém, že na víkendy chodievajú do K.. Každý víkend bývajú spolu, sú jej známe pomery v akých bývajú a žijú v Rakúsku. Sestra jej o tom rozpráva. Má vedomosť o tom, že otec dieťaťa má upravený styk súdnym rozhodnutím s maloletým Z.. Asi 3 krát spolu so sestrou viezli maloletého na stretnutie s otcom. Stretnutia nedopadli dobre, pretože Z. odmietol byť

s ním. Dokonca odmietol vystúpiť z auta, načo začal byť jeho otec agresívny. Takýto scenár sa odohral pri každom z týchto stretnutí. Nemá poznatok, že by jej sestra bránila Z. v stretávaní sa s otcom.

15. Svedok C. V. na pojednávaní dňa 24.08.2015 uviedol, že je biologickým otcom dvojčiek Z. a M., ktoré má zo vzťahu so F. I.. Š.Z. P. je jeho priateľom. Je mu známy predmet konania a vie, že malý Z. k otcovi nechodí. V skutočnosti prečo je tomu tak, nie sú mu celkom známe. Jeho deti boli tiež súdnym rozhodnutím zverené do osobnej starostlivosti ich matky. On je zviazaný prispievať na ne mesačným výživným. V školskom roku 2015/2016 obidve deti začali navštevovať 2. ročník integrovanej výučby v Rakúsku. Rozhodnutie matky dieťaťa dať zapísať deti do školy v Rakúsku s ním nekonzultovala. Rozhodla sa takto urobiť a tak postupovala. Mám pocit, že deti si na tento režim už zvykli. Odvtedy ako deti navštevujú školskú dochádzku v Rakúsku má s nimi širší styk ako bolo predtým, keď navštevovali školu na území Slovenskej republiky. Deti si pobyt v Rakúsku pochvaľujú. Ich zdravotný stav je dobrý. V škole dosahujú výborný prospech. Deťom mesačne prispieva výživným spolu 70,- Eur. Okrem tohto výživného im zvykne dávať vreckové alebo inak im finančne a materiálne vypomáhať. O jeho vyživovacej povinnosti bolo rozhodnuté v roku 2004 a odvtedy matka nepodala návrh na zvýšenie výživného.

16. Znalčka PhDr. Martina Bečková na pojednávaní dňa 04.01.2016 uviedla, že pre potrebu opatrovanského konania vyhotovila písomný znalecký posudok pod č. 12/2015. Na jeho záveroch v plnom rozsahu trvá. Pri jeho vyhotovení vychádzala z lekárskeho záznamov a správ, ktoré jej boli predložené. Boli to správy od psychiatričiek MUDr. Kováčovej a MUDr. Gutenovej. Tieto správy predkladala matka dieťaťa. Podľa nej hlavný problém v prejednávanej veci spočíva v tom, že rodičia mal. Z. nedokážu komunikovať. Z uvedeného dôvodu aj doterajšia právna úprava styku otca s dieťaťom je ťažko realizovateľná. Bude povinnosťou obidvoch rodičov naučiť sa spolu komunikovať. Bez absolvovania individuálnej psychoterapie u obidvoch rodičov nie je možné naplniť účel sledovaný zákonom o rodine vo vzťahu k úprave rodičovských práv a povinností k dieťaťu. Predovšetkým je potrebné zmeniť správanie otca dieťaťa. Tento musí zmeniť svoj prístup k maloletému a len tak možno dosiahnuť stav, že sa maloletý na stretnutie s otcom bude tešiť. Aj matka dieťaťa nesie podiel na tomto stave. Dieťa je povinná na styk s otcom pripraviť, aby toto nevnímalo styk so svojim otcom stresujúco. V záveroch tohto posudku jasne uviedla, že aj otec má úprimný záujem o vytvorenie citovej väzby s maloletým. Pri porovnaní záverov ku ktorým dospela znalčka Mgr. Jana Siranková v posudku č. 15/2014 uviedla, že sa s nimi stotožňuje. Predpokladom úspechu je však ukončenie vzájomného konfliktu rodičov. Otec dieťaťa má právo stýkať sa s maloletým, avšak za súčasnej situácie možno tento styk naplniť aj kratšou dobou jeho trvania.

17. Svedkyňa C.. R. N. na pojednávaní dňa 04.01.2016 uviedla, že je krstnou mamou mal. Z. Š. P.. Pokiaľ rodičia mal. Z. spolu žili nebol žiadny problém v ich vzťahu. Dieťa malo rado obidvoch rodičov. Odvtedy ako sa matka s dieťaťom odsťahovali od otca zvykol sa jej Š. P. sťažovať na to, že sa nemôže so synom stretávať. Obidvaja rodičia majú úprimný vzťah k Z.. Podľa nej hlavnou príčinou súčasného problému je nedostatočná alebo žiadna komunikácia rodičov dieťaťa.

18. Svedok G. B. na pojednávaní dňa 04.01.2016 uviedol, že je krstným otcom mal. Z.. Dokiaľ žili rodičia mal. Z. v spoločnej domácnosti, všetko u nich fungovalo normálne. Ich vzťah vnímal ako harmonický. Obidvaja sa stavali k plneniu rodičovských povinností zodpovedne. Myslí si, že hlavnou príčinou súčasného vzťahu je ich nedostatočná komunikácia. Nemá vytvorený hnevľivý vzťah ani k jednému z rodičov. Dieťa potrebuje obidvoch rodičov, čo musia mať rodičia Z. na zreteli. Hovorí to preto, že aj on sa v živote rozviedol, avšak komunikácia s exmanželkou musí byť zachovaná.

19. Znalčka PhDr. Martina Bečková vyhotovila dňa 29.07.2015 znalecký posudok č. 12/2015. Z jeho záverov vyplýva, že maloletý má vytvorený pozitívny vzťah k matke, avšak k otcovi má vytvorený vzťah negatívny. V domove u matky sa cíti byť rešpektovaný, spája ho s láskou a s možnosťou rozvíjania vlastných ambícií. Otca vníma ako zdroj konfliktov. Z vyšetrenia nevyplývalo, že by z niektorých z rodičov bola zistená osobnostná patológia, ktorá by znemožňovala jeho fungovanie v bežnom živote. Maloletý nesúhlasí so zmenou výchovného prostredia. Chce byť naďalej u matky. Vníma vzájomné konflikty rodičov, čo spôsobuje to, že matku navonok idealizuje a pozíciu otca potiera. Znalčka sa domnieva, že u maloletého by nebol problém stráviť dlhší čas u otca, napr. počas prázdnin. S prihliadnutím na napätý vzťah obidvoch jeho rodičov sa javí aj aktuálna úprava styku otca s maloletým nevhodná. Znalčka navrhla u každého rodiča individuálne psychoterapiu zameranú na vysporiadanie sa s rozpadom vzťahu a hľadanie ciest ich vzájomného pochopenia. V ďalšej fáze budovania vzťahu dieťaťa

s otcom, by mali byť stretnutia oboch rodičov. U obidvoch rodičov zistila, že majú úprimný citový vzťah k maloletému, avšak tento vzťah otec dieťaťa nedokáže dať najavo maloletému práve pre nevyrovnanie sa s rozchodom.

20. Zo správy z ÚPSVaR Veľký Krtíš oddelenie sociálno - právnej ochrany detí a sociálnej kurately z 29.03.2016 vypracovanej Mgr. Annou Makanovou, psychológom, vyplýva ten záver, že obidvaja rodičia sú povinní vytvoriť maloletému také prostredie, aby mohli byť riadne plnené rodičovské práva a povinnosti. Len v prípade trpezlivého a pozitívneho prístupu oboch rodičov vzdor maloletého voči svojmu otcovi pomínie. Poradenský proces, ktorý započali môže vyvolať pozitívne účinky len vtedy, ak bude dlhodobý a budú spolupracovať obidvaja rodičia. Obaja rodičia sa síce nepatrne priblížili k zvnútorneniu motivácie spolupracovať na celi zadanom súdom, ale v zásade zotrvávajú v opozičných rolách, ktoré podporujú stagnovanie procesu. V tejto počítačnej fáze je nevyhnutné poskytnúť každému rodičovi priestor a čas na postupovanie tempom jemu vlastným, inak zjednané riešenia, alebo zmeny v správaní budú krátkodobé, účelové alebo dokonca hrané a v konečnom dôsledku nesplnia svoj účel.

21. Podľa § 35 Zákon č. 36/2005 o rodine o zmene a doplnení niektorých zákonov; ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

22. Podľa § 24 ods. 5 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov; súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

23. Podľa Nariadenia rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov manželských veciach a veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000; podľa bodu 17 jeho preambuly, v prípadoch neoprávneného premiestnenia alebo zadržovania dieťaťa sa má bez odkladu dosiahnuť návrat dieťaťa a na tento účel by sa mal naďalej uplatňovať Haagsky dohovor z 25. októbra 1980 doplnený stanoveniami tohto nariadenia, najmä jeho článkom 11. Súdny členský štát, ktorého bolo dieťa neoprávnené premiestnené alebo v ktorom je zadržované má možnosť zabrániť jeho návratu v osobitných a náležite odôvodnených prípadoch. Takéto rozhodnutie by sa však mohlo nahradiť následným rozhodnutím súdu členského štátu v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt predtým než došlo k neoprávnenému premiestneniu alebo zadržaniu. Ak by takýto rozsudok ukladal návrat dieťaťa, návrat by sa mal uskutočniť bez potreby osobitného konania o uznaní a výkone takéhoto rozsudku v členskom štáte do ktorého bolo dieťa premiestnené alebo v ktorom je zadržované.

24. Podľa bodu 12 cit. Nariadenia kritéria právomoci vo veciach rodičovských práv a povinností upravené týmto nariadením sú tvorené tak, aby zodpovedali najlepšiemu záujmu dieťaťa, najmä kritériu blízkosti, to znamená, že právomoc by mal mať v prvom rade členský štát obvyklého pobytu dieťaťa s výnimkou určitých prípadov pobytu dieťaťa alebo v dôsledku dohody medzi nositeľmi rodičovských práv a povinností.

25. Podľa čl. 1 bod 1. písm. b cit. Nariadenia, toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na nadobúdanie výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

26. Podľa čl. 1 bod 2 písm. a cit. Nariadenia, záležitosti uvedené v odseku 1 písm. b. sa môžu týkať najmä opatrovníckeho práva a práva styku dieťaťa.

27. Podľa čl. 2 bod 7. cit. Nariadenia, pojem: „rodičovské práva a povinnosti“ označuje všetky práva a povinnosti týkajúce sa osoby alebo majetku dieťaťa, ktoré nadobudla fyzická osoba alebo právnická osoba rozsudkom zo zákona alebo na základe dohody, ktorá má právne účinky. Tento pojem zahŕňa opatrovnícke právo a právo styku s dieťaťom.

28. Podľa čl. 2 bod 9 cit. Nariadenia, pojem: „opatrovnícke právo“ zahŕňa práva a povinnosti súvisiace s osobnou starostlivosťou o dieťa najmä právo určiť miesto pobytu dieťaťa.

29. Podľa čl. 2 bod 11 cit. Nariadenia, pojem: „neoprávnené premiestnenie alebo zadržiavanie“ znamená premiestnenie alebo zadržiavanie dieťaťa ak: a) je porušením opatrovníckeho práva nadobudnutého rozsudkom zo zákona alebo dohodou, ktorá má právne účinky podľa práva členského štátu v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním, b) a za predpokladu, že v čase premiestnenia alebo zadržania sa toto opatrovnícke právo aj skutočne vykonávalo, buď spoločne alebo samostatne, alebo by sa bolo takto vykonávalo ak by nedošlo k premiestneniu alebo zadržaniu. Opatrovnícke právo sa považuje za vykonávané spoločne, ak na základe rozsudku alebo zákona jeden nositeľ rodičovských práv a povinností nemôže rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa bez súhlasu druhého nositeľa rodičovských práv a povinností.

30. Podľa čl. 3 bod. 2 Haagskeho dohovoru o občiansko-právnych aspektoch medzinárodných únosoch detí z 25.10.1980, premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa sa považuje za neoprávnené ak v čase jeho premiestnenia alebo zadržania sa toto právo aj skutočne vykonávalo buď spoločne alebo samostatne, alebo by sa takto vykonávalo ak by nedošlo k premiestneniu či zadržaniu.

31. Podľa čl. 16 Haagskeho dohovoru o doručení oznámenia o neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní dieťaťa podľa čl. 3 sa justičné alebo správne orgány zmluvného štátu na ktorého územie bolo dieťa premiestnené alebo na ktorého území je zadržiavané, zdržia vo veci opatrovníckeho práva až kým sa nerozhodne, že návrat dieťaťa sa podľa tohto dohovoru neuskutoční, okrem prípadu, keď v primeranej lehote po doručení oznámenia nebola poslaná žiadosť podľa tohto dohovoru.

32. Predmetom konania bol návrh otca dieťaťa na zverenie maloletého dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti a návrh otca dieťaťa na nariadenie návratu mal. Z. Š. P., nar. XX.XX.XXXX do krajiny obvyklého pobytu - Slovenskej republiky.

33. Z pripojeného spisu Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 8P/220/2005 sa potvrdzuje, že medzi účastníkmi bolo vedené konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, úpravu styku a určenie výživného. Súd dňa 13.02.2006 schválil dohodu rodičov na základe ktorej sa mal. Z. Š. P., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matke a otec bol na maloletého zaviazaný prispievať pravidelným mesačným výživným 26,55 Eur (800 Sk) a o úprave styku otca s dieťaťom bolo rozhodnuté bez časového obmedzenia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 02.03.2006. Z iného spisu Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 9P/10/2014 sa potvrdzuje vedenie konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, v ktorom súd rozsudkom zo dňa 22.09.2014 č. k. 9P/10/2014-146 upravil styk otca s mal. Z. Š. P., nar. XX.XX.XXXX na každý druhý víkend od soboty 09.00 h do nedele 13.00 h s tým, že matka otcovi dieťaťa dieťa odovzdá v mieste bydliska otca dieťaťa a na tomto mieste a v určenom čase otec dieťa matke vráti (odovzdá). Matka dieťaťa je povinná dieťa na styk pripraviť a vystrojiť a otec dieťaťa je povinný v stanovenom čase od matky dieťaťa prevziať a dieťa matke odovzdať. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 13.10.2014. Z ďalšieho spisu Okresného súdu Veľký Krtíš pod sp. zn. 5Em/3/2014 sa potvrdzuje vedenie konania vo veci výkonu súdneho rozhodnutia.

34. Z obsahu vykonaného dokazovania v prejednávanej opatrovanskej veci sa potvrdzuje nespochybný záver, že otec dieťaťa sa nemôže stykať s maloletým dlhodobo, hoci má styk upravený súdnym rozhodnutím, ktoré je aj predmetom výkonu. Ako sám otec dieťaťa uviedol, matka dieťaťa mu zmarila takto styk už v počte 37 víkendov (čo zodpovedá 74 kalendárnym týždňom po sebe nasledujúcim), kedy podľa rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 9P/10/2014 mal právo mať syna pri sebe. Toto zistenie nerozporovala tak matka dieťaťa a ani kolízna opatrovníčka, ktorá bola vo vedenom výkone súdneho rozhodnutia požiadaná o súčinnosť. Tiež sa nespochybnene preukázalo, že matka dieťaťa bez súhlasu otca dieťaťa v mesiaci september 2014, t. j niekoľko dní pred vyhlásením súdneho rozhodnutia vo veci 9P/10/2014 požiadala Základnú školu vo Veľkom Krtíši, ktorú dovtedy maloletý navštevoval, o vyradenie dieťaťa z povinnej školskej dochádzky už pre nastávajúci školský rok 2014/2015 s tým, že bude maloletý ďalej pokračovať v plnení povinnej školskej dochádzky na území iného štátu - Rakúska republika. Do súdneho spisu bol pripojený doklad vystavený Pedagogickou vysokou školou pre Dolné Rakúsko Základná škola pre prax pedagógov v Muhlgasse 67, 2500 Baden, ktorý potvrdzuje, že maloletý Z. Š.Z. P. je žiakom 3. B triedy ich základnej školy. Otec dieťaťa súdu

predložil listinný dôkaz o vedení konania pod sp. zn. 9Ps/11/15 justičným orgánom Rakúskej republiky, vedenie ktorého potvrdil aj obhajca matky dieťaťa. Účastníci konania zhodne potvrdili, že tamojší justičný orgán sa zdržal rozhodovania vo veci opatrovníckeho práva, až kým sa nerozhodne o tom, či sa návrat dieťaťa podľa Dohovoru uskutoční.

35. Nemožno pochybovať o tom, či premiestnenie maloletého dieťaťa z krajiny obvyklého pobytu do inej krajiny za účelom pokračovania vo výkone povinnej školskej dochádzky je úkon na ktorom sa rodičia maloletého dieťaťa musia dohodnúť. Takýto úkon nesporne podlieha režimu rozhodovania príslušným okresným súdom Slovenskej republiky. Takáto nezhoda je podstatnou vecou súvisiacou s výkonom rodičovských práv a povinností, ktorá musí podliehať režimu schvaľovania podľa § 35 Zákona o rodine. Táto podstatná vec v danom prípade je zvýraznená tým, že práva otca dieťaťa na styk s maloletým sú porušované najmä tým, že otec sa nemôže so synom stretávať práve pre pobyt dieťaťa v Rakúsku. Aj pre prípad, že by maloletý bol pripravený sa stretávať so svojim otcom podľa súdneho rozhodnutia (každý druhý víkend), výkon školských povinností, najmä príprava do školy, pravidelné cestovanie a s tým spojená aj zdravotná indispozícia dieťaťa, bránia výkone práv otca dieťaťa.

36. Za danej situácie sa otec dieťaťa správal tak, že podal návrh na zverenie dieťaťa do svojej osobnej starostlivosti a počas vedeného konania tento návrh rozšíril (zmenil) tak, že sa zároveň domáhal uloženia povinnosti návratu dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu - Slovenskej republiky. Podaniu takéhoto návrhu nemôže brániť ani začaté a neskončené konanie na území Rakúskej republiky práve s odkazom na čl. 16 Haagskeho dohovoru. Krajinou obvyklého pobytu maloletého je Slovenská republika, preto súd rozhodol tak, že návrhu otca dieťaťa v tejto časti vyhovel a uložil nariadenie návratu maloletého do krajiny jeho obvyklého pobytu.

37. Vykonaným dokazovaním súd dospel k tomu záveru, že za situácie, keď maloletý ku dňu rozhodovania dovŕšil už 11. rok svojho veku a pri rešpektovaní názoru dieťaťa a stanovísk súdneho znalca a psychoterapeuta, ktorí zhodne nenavrhlí zmeniť výchovné prostredie dieťaťa, nemal súd inú možnosť, ako návrh otca dieťaťa v časti zverenia maloletého do jeho osobnej starostlivosti zamietnuť. Iné rozhodnutie by bolo v rozpore so psychickým a fyzickým vývojom dieťaťa, ktoré dlhú dobu odmieta stretávať sa so svojim otcom. V tomto smere si súd osvojil aj stanovisko zástupkyne ÚPSVaR vo Veľkom Krtíši, oddelenia sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktoré proklamuje, že náhla zmena výchovného prostredia by mala negatívny dopad na psychiku dieťaťa. V tomto závere nič nemení ani zistený stav, že by maloletý mal vytvorené všetky podmienky zabezpečenia riadnej starostlivosti a opatery aj u svojho otca, ktorý obýva samostatný rodinný dom, čo potvrdzujú údaje z katastra nehnuteľností a správa ÚPSVaR o prešetrení majetkových a bytových pomerov.

38. Súd dokazovaním ale zistil, že matka dieťaťa porušila práva druhého rodiča (otca dieťaťa) tým, že bez jeho súhlasu odhlásila maloletého z výkonu povinnej školskej dochádzky vykonávanej v mieste obvyklého pobytu a premiestnila ho do Rakúskej republiky, kde sa ona aj spolu s dvoma ďalšími maloletými deťmi zdržiava. Za tejto situácie, keď maloletý Z. Š. pokračuje vo výkone školskej dochádzky v základnej škole alebo na jej úrovni navštevovanom vzdelávacom zariadení na území Rakúskej republiky, bude potrebné zabezpečiť písomný súhlas otca dieťaťa s týmto premiestnením alebo právoplatné rozhodnutie príslušného justičného orgánu schvaľujúceho takýto jej úkon, inak bude povinná dieťa opäť umiestniť do pokračovania vzdelávacieho procesu na území Slovenskej republiky.

39. V opatrovanskej veci vznikli doposiaľ trovy štátu na vyplatenom znalečnom (nekryté preddavkami účastníkov) a na hotových výdavkoch pre znalkyňu PhDr. Martinu Bečkovú v sume 109,99 Eur + 97,28 Eur = 207,27 Eur. O týchto trovách súd s poukazom na ustanovenie § 57 Zák.č. 161/2015 CMP môže rozhodnúť aj bez návrhu, čo učiní samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Veľkom Krtíši.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z

akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená, možno navrhnúť exekúciu.